

Praha 1 poprvé detailně zmapovala odpad z veřejných košů v centru

18.12.2025 - | Městská část Praha 1

První data ukazují, co koše nejvíce zatěžuje a kde má smysl změnit systém.

Městská část Praha 1 ve spolupráci s Institutem cirkulární ekonomiky (INCIEN), Technickou správou komunikací, a.s. (TSK) a Pražskými službami, a.s. provedla analýzu obsahu veřejných odpadkových košů v nejvytíženějších částech centra. Cílem nebylo hledat viníky nepořádku, ale získat konkrétní data, která umožní racionální debatu a návrh funkčních opatření.

Analýza navazuje na dlouhodobou práci Výboru proti vylidňování centra a pro podporu komunitního života, který se zabývá dopady turismu a overturismu na každodenní život obyvatel Prahy 1. Jedním z nejviditelnějších problémů jsou přetížené koše a nepořádek ve veřejném prostoru.

„Bez dat se v centru točíme v kruhu pocitů a dojmů. Chtěli jsme si ověřit, co v koších skutečně končí, kdy a kde jsou nejvíce zatíženy – a teprve potom navrhnout řešení,“ říká Bronislava Sitár Baboráková, předsedkyně výboru.

Co ukázala první data

Analýza pracovala se dvěma stejně velkými vzorky odpadu o celkové hmotnosti 270 kilogramů, odebranými v neděli 14. prosince 2025 v časovém okně 2:00–12:00. Napříč oběma vzorky se opakují stejné trendy:

- Největší objemovou složku tvoří nápojové obaly – PET lahve a plechovky představují více než 21 % objemu, celkem 769 kusů.
- Jednorázové kelímky a fastfood obaly tvoří dohromady přibližně 15 % objemu odpadu.
- Z hlediska hmotnosti jsou výrazné skleněné lahve – celkem 46,5 kg, tedy více než 17 % celkové hmotnosti.
- Významným praktickým problémem jsou nedopité nápoje – v odpadu se nacházelo 18,3 litru tekutin, které zvyšují hmotnost odpadu, vytékají z košů a znečišťují okolí.
- V koších se objevuje také živnostenský odpad z provozoven, například kartony, které do veřejných košů vůbec nepatří.

Terén potvrdil rychlé přetěžování košů

Součástí práce byla i terénní obhlídka vytížených lokalit, jako jsou Na Příkopě, Václavské náměstí nebo Jindřišská ulice. Ukázalo se, že v určitých hodinách se koše velmi rychle zaplní a při přetížení se odpad šíří i do okolí.

Typicky jde o obaly od jídla a pití – kelímky, plechovky, PET lahve a fastfood obaly, často nezmačkané, takže koše „objemově“ přetékají ještě dříve, než jsou skutečně plné.

Po víkendovém nočním provozu navíc dochází v některých lokalitách k výraznému znečištění, které se šíří i do bočních ulic a rezidenčních částí centra. V některých případech je nepořádek patrný ještě

v pondělí ráno, kdy lidé míří do práce.

„Pro obyvatele centra je frustrující, když jdou ráno do práce a ocitají se v prostoru, který působí zanedbaně. Právě proto chceme přesně vědět, kdy a kde zátěž vzniká – a podle toho nastavit koše, svoz i úklid,“ doplňuje Baboráková.

Řešení není jen víc úklidu

Dosavadní zjištění ukazují, že problém nelze vyřešit pouhým navyšováním úklidu. Smysl dává kombinace systémových kroků, například:

- lepší kapacitní a provozní nastavení košů (typ, rozmístění, svoz podle denních hodin),
- reálné možnosti třídění ve veřejném prostoru, zejména pro PET lahve a plechovky,
- dohody s provozy v nejzatíženějších místech (gastro, fastfood, noční provoz),
- jasné vymezení provozního odpadu, který do veřejných košů nepatří,
- lepší načasování a koordinace úklidů.

Zvláštní pozornost si podle městské části zaslouží také akce a stánkový provoz, kde často chybí odpovídající zázemí pro třídění odpadu.

Co bude následovat

Praha 1 nyní komunikuje první orientační výsledky krátce po samotném třídění. Hlubková zpráva INCIEN, včetně metodiky a konkrétních doporučení, bude k dispozici v lednu 2026.

Na základě výstupů chce městská část připravit konkrétní pilotní projekty – od úprav košů a třídění přes změny svozu a úklidu až po dohody s provozovateli v nejzatíženějších lokalitách.

„Tohle není hon na viníka. Je to první krok k tomu, aby se Praha 1 mohla férově a na základě dat domluvit na opatřeních, která budou fungovat v praxi – jak pro rezidenty, tak pro živé centrum města,“ uzavírá Bronislava Sitár Baboráková.

<https://www.praha1.cz/praha-1-poprve-detailne-zmapovala-odpad-z-verejnych-kosu-v-centru>